

de Villeneuve. Za koncert, ki sem ga priredil v hiši profesorja prava Tretyorensa, sem skomponiral majhno delce. 14 dni sem delal v potu svojega obraza: pisal, črtal in zopet pisal. Prišel je dan koncerta. Vse priprave so bile dovršene. Moji muzikanti, ki sem jih naučil imenovano kompozicijo, so nastopili. Dirigiral sem osebno. Toda jo, ojoj! Uspeh je bil tak, da klavirneje niti predstavljati si nisem mogel. Prisotni glasbeniki, povabljeni na ta družinski koncert, so se zgrajali nad mojo produkcijo. Ostali poslušalci so hoteli umreti od smeha. Kljub temu porazu sem vztrajal na mestu dirigenta in debele kaplje pota so mi lezle po telesu. Nisem se upal zapustiti dvorane in zbežati, kajti sram me je bilo. Med poslušalci so se zaslišali sledeči vzkliki: «Kako bedasta muzika! To je čarovniški sabat! Ubogi Jean Jacques! V tem trenutku si se komaj nadejal, da bo tvoja glasba nekdanja naša priznanje in največji aplavz na dvoru kralja Francije. Ni treba, da se posebej omenim svojo jezo in nezadovoljstvo, ki mi jih je po vsej pravici prinesla opisana prireditve.»

Po dolgem potovanju je Rousseau končno prišel peš v Chambery na Savojskem, kamor se je preselila, kakor je med potoma zvedel, gospa Warens. Intenzivno je užival na teh potovanjih krasot narave in se naslajal sprico polne svobode in neodvisnosti, čeravno je imel vedno prazen žep, stradal kot pes in prenočeval pod milim nebom v pocestnem jarku ali pa na prostem polju. V jeseni l. 1732 torej je prišel Rousseau v Chambery. Warens mu je preskrbela službo tajnika pri nekem zemljemernem uradu. Toda monotonno pisarniško delo v uradu je preveč dolgočasilo nemirnega Rousseauja. To službo je zapustil po dveh letih ter sklenil živeti kot učitelj glasbe. Ni mu primanjkovalo učencev in učenec: Interesantnega, romantičnega mladčnika so povsod sprejeli ljubezljivo in zanj so se navduševale predvsem zrele dame in dekleta.

Pri gospe Warens se je Rousseau naslednjih letih marljivo oprijel študija. Njegov nemirni duh je prodiral v globino in širino in se trudil, da si osvoji znanstveno utemeljeno svetovno naziranje in se povzpe do jasnosti, trdnosti in duševne zrelosti.

O poskusni šoli na Ruskem

Nova doba, ki je v Rusiji nastala po revoluciji, je zarezala v vseh kulturnih panogah nova pota. Komunistični reformatorji so bili zlasti v prvih letih zelo vneti. Tudi v šolstvu in v vzgoji je nova politika vse preduregala. Zahteva boljševiških pedagogov po delovni šoli je bila zlasti prva leta prav glasna. Mnogo tega, kar so v prvih letih počeli, je danes že pozabljeno in zavrnjeno, mnogo se ni dalo uresničiti, ker je primanjkovalo sredstev, nekaj pa je vendar ostalo in dalo podlago za nadaljnji uspešni razvoj šolstva v Rusiji. Ustanovile so se tudi razne poskusne šole, v katerih naj bi praksa pokazala, če so ideje šolskih reformatorjev izvedljive.

Ena izmed takih poskusnih šol je takozvana šola komunistične internacionale v mestu Barnaul-u v Sibiriji in sicer v altajski guberniji.

To je velika poskusna šola, kjer se dela po načelih delovne šole. Šola leži na hribu sredi velikega vrta na koncu mesta in v bližini smrekovega gozda. Je to lepo, dvonadstropno poslopje. V prvem nadstropju so 3 razredi, od 1. do 3. dvorana za male otroke in skupne stanovanjske sobe. V drugem nadstropju so nameščeni ostali razredi.

Dasi je ta šola ena večjih šol, vendar ji manjkajo mnogi potrebni predmeti, tako primanjkujejo tu kemični in fizikalni aparati, risarski modeli, barvne krede za otroke in celo dober papir. To so še posledice meščanske vojne, za katero je nastopila šola prava revščina v mnogih ruskih pokrajinah. Vendar pa so novi ruski vzgojitelji vztrajali. Je v Rusiji zares mnogo postrvovalnih vzgojiteljev in učiteljev, ki so se z vso dušo posvetili vzgoji mladine.

Šola ima tako malo denarja na razpolago, da si ne more kupiti potrebne opreme in predmetov za ročna dela. Vendar pa je ta šola daleč na okoli znana in zelo ugledna. Na šoli je 12 učnih sil, 340 učencev in 11 tehničnih nastavnikov. Pouk se prične vsak dan ob 9 h in se konča ob 3 popoldan. Učna ura traja 40 minut, kateri sledi 10 minutni odmor.

Ob četrtih ni učnih ur, zakaj ta dan je določen za takozvano samoupravljanje mladine. Delo tega dne je sledeče: ob 9 prične seja prosvetnega oddela. Pri seji so en učitelj (po navadi voditelj vsega pouka na šoli) in zastopnik posameznih strokovnih krožkov. Na tej seji se pretehtava razna vprašanja, ki se nanašajo na delo v krožkih. Učitelj poroča, kaj so v tednu po raznih krožkih delali.

Ob 10 se prične zborovanje razredov. V vsakem razredu je potrebna navzočnost učiteljev, ki morajo poleg svojih učnih ur skrbeti za otroke tudi drugače. Sejo odpre učitelj z dvema rediteljema učencema. Eden skrbi za gospodarstvo, drugi za red. Sejo vodi eden izmed učencev. Najprej poročata reditelja o gospodarstvu in redu in o tem, kaj se je med tednom delalo. Nato se prebere dnevnik, v katerem je zapisano življenje otrok med tednom. Ta dnevnik pišejo otroci sami in notri pridejo tudi vse porednosti otrok. Čitanje tega dnevnika je najbolj zanimiva točka za otroke, zakaj večkrat je o tem priložilo veliko smeha.

Od 10 h do 11 ure je splošen sestanek. Vsi otroci od 4.—8. razreda se zberejo v eni dvorani. Pri posebnih mizi sodi voditelj cele šolske zadruge. Posamezni reditelji ali načelniki razredov poročajo o delu v razredih. Na takih zborovanjih se rešujejo naslednja vprašanja: podpiranje revnih učencev, šolska slavlja; dalje se poroča o drugih mestnih šolah, govori se o političnih vprašanjih itd. Dalje se govori o šolskem obisku, o splošnem šolskem redu, o snagi v hiši itd.

Med 11. in 12. se začneja takozvani «Ustni časopisi». Otroci zadnjega razreda poročajo o političnih vprašanjih Rusije in drugih dežev v priprostem, otrokom dostopnem privedovanju. Govori se tudi o šolstvu na Ruskem, o vzgoji in pouku, o lastni šoli, o njenih napakah in pomanjkljivostih, o mladinskem gibanju itd. Med posameznimi poročili izražajo otroci na klavir. Šola ima namreč dva klavirja in posebno klavirsko učiteljico, poučuje otroke v glasbi. Drugi otroci pojejo, tretji predavajo

svoje pesmi, pa tudi pesmi znanih ruskih in tujih pesnikov.

Od 12. do 2. ure 40 minut je odmor in kosilo. Od 2. ure 40 minut do nedoločenega časa se vsi delo v posameznih krožkih. Tako na primer se zberejo v enem razredu otroci, ki se zanimajo za vremenoslovje, ter poročajo o svojih opazovanjih narave in vremena. V drugi sobi se zberejo taki, ki imajo veselje do računstva, v tretji taki, ki jih zanima slovstvo itd.

Višji razredi (od 4.—8.) imajo svoje posebne krožke za slovstvo in matematiko; so pa tudi skupni krožki za več razredov. V vsakem krožku pomaga, če je potrebno, tudi ena učna moč, toda samo na željo otrok, ki pokličejo tistega učitelja ali učiteljico, ki se jim zdi. Seje in zborovanja otroških krožkov so popolnoma svobodna in otroci delajo, dokler je kaj dela. Nato gredo otroci domov. Ob četrtih je v šoli živo do petih, včasih celo do sedmih. Učitelji in otroci živijo prijateljski med seboj in delajo skupaj z otroki.

Za razvijanje otroške iznajdljivosti in v pro- učevanje, v katerih pravih bi se razvijale zmožnosti posameznikov, so na šoli upeljani razni tečaj: literarni, prirodopisni, vremenoslovni, zgodovinski, dramatični, telovadni itd. V krožkih delajo otroci popolnoma prosto s pomočjo učitelja. Brez učiteljeve pomoči krožek ne more uspevati.

Prosvetni oddelki združuje vse krožke. Snago v šoli in šolsko disciplino nadzorujejo reditelji šolske zadruge. Otroci sami skrbijo za snago in pometje vsak dan svojo sobo. Služe pometejo samo hodnike in razrede malih otrok. Otroci se nauče sami skrbeti za dušno dušno izobrazbo in berejo referate. Ti referati so sestavljeni po raznih virih. Berejo se javno ali v krožkih in se o njih razpravljajo.

Tako je n. pr. neki 12 letni učenec 4. razreda govoril na pamet, ne da bi čital o tem vprašanju: Platonov in Kopernikov sistem.

Ta vzgojni sistem odgovarja idejam komisarja za šolstvo Lunačarskega. Po njegovih načrtih je šolstvo tako razdeljeno: Sedemletna osnovna šola, potem sledi poklicna šola ali takozvane tehnične šole. To so nekatere strokovne šole, kakor poljedelske, pedagoške itd. Nato sledi visoka šola, ki je nekako reformirano vseučilišče s pedagoško, medicinsko, kmetijsko in drugimi fakultetami. Še višjo stopnjo tvorijo posebni raziskovalni tečaji za profesorje, zadnja šola pa je laboratorij za znanstvenike, ki imajo nalogo skrbeti za razvoj raznih ved.

Gospodarstvo.

TRŽAŠKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU
ulica Torre bianca št. 19 Telefon št. 4439,
ima v zalogi:

Vinogradniške potrebščine: žveplo, dvakrat rafinirano in ventilirano, preiskušeno z 99,57% čistosti.

Modro galico, angleško v vrečah po Lir 2.80 kg, angleško v sodih, po Lir 3.— kg.

Skropilnice, znamke Vermorel originalne, in Ferrari.

Žveplalnike, ročne in nahrbtnne.

Kose »Merkur«, po Lir 15.30, 15.75 in 16.25, kose raznih znamk, po Lir 10.— do 12.— koe; Za večja naročila popust.

Umetna gnojila: 16-18% superfosfat, 40% kalijeva sol, čilski soliter.

Semena trav nemškega izvora, detelje triletni, inkarnatne in lucerne.

Semena jesenske repe, okrogle po Lir 12.— kg, spinače širokolistne po Lir 6.50 kg, vrzot Vertus, zelja, karfiolj Erturskih zgodnjih, in snežna kepa, vse vrste poljskega, vrtnega in cvetličnega semena.

Kmetijsko orodje: plugi znamke Sack, osipalnice, šape, okoličanske in kraške raznih mer ter velikosti, gnojne in senene vile, železne in lesene grablje kosišča itd.

Pravi nemški bisulni zdravilo za na spolovili obolelo živino je ravnokar dospel.

DAROV!

V počaščenje spomina obleanice smrti pok. dr. Nade Slavikove, daruje gđ. Mila Godina L. 20.— »Šolskemu društvu«.

G. Petaros daruje L. 5.— g. Tuzar L. 10.— »Šolskemu društvu«. Istemu društvu daruje g. M. P. L. 30.

Družini Kravos-Eržen darovali o priliki birme Lit 20.— za »Šolsko društvo«. Srčna hvala!

N. N. iz Ročinja daruje L. 50.— »Šolskemu društvu«. Denar hrani upravnistvo.

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA v TRSTU

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

VIA PIERLUIGI DA PALESTRINA 4, pritličje

Obrestuje hranilne vloge, počeni s 1. januarjem 1925 po

4 1/2

Večje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.

Davek na obresti plačuje zavod sam.

Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v Dinarjih ter jih obrestuje najugodnejše.

Daje posojila na menično poroštvo, zastavo vrednostnih papirjev, ali dragocenosti in vknjižbe. Eskomptira trgovske efekte.

Uradne ure od 9-1 in od 3 1/2-5 1/2 pop. Poštno-hran. račun št. 11/1327. Telefon 16-04.

TISKARNA »EDINOST« v TRSTU

Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga z najmodernejšimi stroji, črkami, Lynotype, stereotipijo ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.

Ulica S. Francesco d'Assisi 20

Borzna poročila.

DEVIZE Amsterdam od 1005.— do 1030.— Bel gija od 122.— do 121.—; Pariz 133.75 do 124.25 London od 123.45 do 122.65; New York od 25.15 do 25.25; Španija od 804.— do 809.—; Švica od 484.— do 491.—; Atene od 41.— do 43.—; Berlin od 598.— do 604.—; Bukarešta od 11.60 do 12.—; Praga od 74.50 do 75.—; Ogrska od 0.0350 do 0.0355; Dunaj od 0.0351 do 0.0359; Zagreb od 42.75 do 43.05.

VALUTA: Avstrijske krone od 0.0350 do 0.0357 dinarji od 42.60 do 42.90; dolarji od 25.10 do 25.20; novel po 20 frankov od 95.50 do 97.60 funt sterling od 122.35 do 122.55. Benečijske obveznice 76.50.

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refošk in kraški teran. Na debelo in za družine **Viale XX settem. bre 94** (prej Acquedotto) na drobno in za družine **Via Giuliani 32.** - Telef. 2-41

Priporoča se lastnik

(47) **FR. ŠTRANCAR.**

BANCO METALLI PREZIOSI

Via della Borsa 2, tel. 12-97

KUPUJE krone, goldinarje, zlat in srebrn denar ki ni v rabi kakor tudi zlato, srebrnino, platin in dragulje ter jih

plačuje po najvišjih cenah.

Naša zavarovalnica „UNION“

Je največja svetovna zavarovalnica

Dejniški kapital Fr. 20. Milijonov, zav. kapitali v veljavi čez 70. Milijardov Fr. Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik

AVGST RAVNIK - GORICA

Via Barzellini št. 2, I. 43

— Zastopniki se še sprejemajo. —

Poročne sobe

iz bukovega lesa za zrcali v okviru jesenovega, bukovega in topolovega lesa, popolna L. 2.400.— (352)

Sobe za eno osebo, tudi posamezni kosi. Vse izdelano iz suhega lesa z jamstvom.

Tovarna pohištva „Garanzia“ S. A.

Trst, Via Palladio 5 (vogal Via Rossett).

Oglas v „Edinosti“

Imajo

najboljši uspeh

Pravimo Vam samo to:
Predno kupite

Pohištvo

oglejte si največjo izbero pri

M. STEINER

Via Geppu 15 in 17

Via Geppu 15 in 17

ETERNIT

Edini material za kritje streh
Zaloga: Trst, Via Milano št. 12
V. JANACH in DRUG. (399)

ZA BIRMO

je edini vaš urar in zlatar

Alojzij Povh

na Piazza Garibaldi št. 2
prvo nadstropje

Glavno zastopstvo za Italijo

I. LEVI & C.

Reka-Fiume

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvo
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca 19, I. nadst.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%

večje in stalne vloge po dogovoru.

Sprejema »Dinarje« na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru.

Davek od vlog plača zavod sam.

Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite. — Obrestna mera po dogovoru.

Na razpolago varnostne celice (safe)

Uradne ure za stranke od 8 1/2 do 13 in od 16 do 18

Ob nedeljah je urad zaprt.

Štev. telef. 25-67.

Najstarejši slov. denarni zavod

Insertirajte v „Edinosti“

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Retteri št. 1 — Via Maicanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbi.

ORLEKE po MERI NA OBROKE

iz volnenega, angleškega blaga, kroji I. vrste po L. 390.—

Krojačnica M. ZANARDO, Test, Corso Vitt. Em. III. št. 26, I.

Zaloga tu- in inozemskega blaga po konkurenčnih cenah 413

Posebni popusti pri takojšnjemu plačilu

Priporočljive tvrdke

„Adria čevli“

trgovina

GORICA — Corso Verdi 32

Posebnost: Velika zaloga raznih čevljev za sport

Narodna tiskarna združena s knjigovoznico

GORICA — Via C. Favetti 9.

Narodna knjigarna združena s papirnico

GORICA — Via G. Carducci 7.

BREŠČAK ANTON

Zaloga in tovarna pohištva

GORICA — Via G. Carducci 14.

Brata CEJ

slikarja

GORICA — Via Ascoli 5.

KOZMAN MIHA

Kmečko leseno orodje in kuhinjska posoda

GORICA — Via Rastello 27.

KRUŠIČ in SIN

krojaška mojstra

GORICA — Corso Emanuele III. 37.

ŠULIGOJ JAKOB

urar in zlatar

GORICA — Via Carducci 19.

SAUNIG BRUNO

Zaloga usnja, čevljarskih in sedlarskih potrebščin, sveč, voska i. t. d.

GORICA — Via G. Carducci 7.

ANTON KOREN nasi.

Zaloga stekla, porcelana in kuhinjske posode

GORICA — Via G. Carducci 4

KERŠEVANI JOSIP

Dvokolesa, šivalni stroji, puške

GORICA — Piazza Cavour 9.

ČUK ELIJA

šivalni stroji in dvokolesa

GORICA — Piazza Cavour št. 9.

DRAŠČIK KARL

pekarna in slaščičarna

GORICA — Via Carducci 21.

SAUNIG IGNACIJ

najboljša poprava pušk, šivalnih strojev in koles

GORICA — na Korau

(hiša »Kmečke banke«)

PAHOR LOJZE

najmodernejša krojačnica v

GORICI — Via Morelli 4.

JAKOB BRATUŽ

pekarna in slaščičarna

GORICA — ul. Mamelli 6. (Šolska ul.)

Kje se dobro je in pije?

Gostilna „ČRNI OREL“

Dvorana, prenočišče, hlevi

GORICA — Via S. Giovanni 6.

MOLAR JOSIP

Gostilna

GORICA — Via Monache 11.

GOSTILNA PRINČIČ

prenočišča

GORICA — Via N. Sauro 18.